

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

L.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

posse, quia sicut sentimus soluta corporis membra atque suis invicem avulsa compagibus immensi doloris generare cruciatum: ita anima cum extra ordinem atque compagem, vel eam harmoniam, ad quam ad bene agendum & utiliter sentiendum à Deo creata est, fuerit inventa, nec sibi metipsum rationabilium motuum compagine consonare poenam cruciatumque, putanda sit sibi metipsum ferre disidii & inconstantiæ suæ atque inordinationis sentire supplicium. Quæ animæ dissolutio atque divulsio, cum adhibiti ignis ratione fuerit explorata, sine dubio ad firmiorem sui compagem, in restorationemque solidatur. Hugo Victorinus IV. de An. c. XIII. Omnis, qui est in inferno, odit se & omnes alios. Bernhardus, de Verb. Orig. In inferno solum peccatum & poena peccati. Innocentius III. de cont. mund. c. X. Male dicent damnati altissimo & blasphemabunt excelsum.

L. Decimum apud Bonaventuram argumentum desumitur à conformitate damnatorum cum angelis malis & hoc est: *Voluntas hominis post mortem est invertibilis, sicut voluntas angeli mali. Sed angelus malus vult se peccasse. Ergo. A statu malorum angelorum in inferno ad statum damnatorum ex duplici causâ legitima est collectio, primò, quia sicuti bonis angelis salvati similes futuri dicuntur, ita malis ex contrario damnatos conformes fieri necesse est. Hinc in eundem eum ignem conjiciuntur damnati, qui preparatus est diabolo & angelis ejus, ut eandem in illo cum diabolo poenam sustineant. Matth. XXV. 41. Deinde, quia ea ipsa argumenta, quæ damnatos peccare non posse, probant, illud idem de dæmonibus quoque evincunt, ut suo loco ostenderetur. Ergo in contrarium, si non obstantibus pro impeccabilitate damnatorum rationibus, dæmones revera peccant, damnati quoque peccabunt; aut certè ostendenda est diversitatis ratio, cur justitia Divina dæmonibus, qui licet hominem seduxerint, nullam tamen gratiam, quippe quæ ipsis oblata non est, sicut damnati, petulanter spreverunt, aliam, quam damnatis, qui duplici jure pereunt, admetiatur poenam: vel certè, cur justitiæ, cur sanctitati, cur sapientiæ Divinæ repugnet, damnatos peccare, non autem repugnet, peccare dæmones? Jam verò aut dicendum est, dæmones actu poenâ infernali torqueri. Rupertus, libro I. de Victor. Verb. D. c. XVII. Sciendum est, ait, quia, quocumque se vertat, poenam suam secum portat, (Diabolus) & plaga ignis, ignitorum lapidum, quæ semel est fulminatus, intrinsecus in ipso*

ipſo perſeverat. Beda in Comment. in cap. III. Ep. Jacobi, ubicum-
 que, ait, vel in aëre volitant dæmones, vel in terris, aut ſub terris vagantur,
 ſive detinentur, ſuarum ſecum ferunt ſemper tormenta flammaram, inſtar fe-
 bricitantis, qui eſt in lectis eburneis, eſt in locis ponatur apricis, fervorem ta-
 men vel frigus inſiti ſibi languoris evitare non poteſt. Sic ergo dæmones, eſt in
 templis colantur auratis, eſt per aëra ſua diſcurrant, igne ſemper ardent ge-
 hennali, & ex ipſâ ſua pœnâ commoniti deceptis quoque hominibus fomitem
 vitiorum, unde & ipſi pereant, invidendo ſuggerunt. Aut aſſerendum,
 plenariam actualemque pœnam ad extremum iudicium differri.
 Iſidorus Peluſiota, lib. II. Ep. XC. Poſtquam è cælo venit ſalutare ver-
 bum, nobis quidem cœleſtis vita generis documenta ferens, Diabolo verò per
 eas minas, quas in peccatores intendebat, pœnam, quæ ipſum manebat, pra-
 nuncians; dicebat enim, ite in ignem, qui paratus eſt Diabolo & angelis ejus,
 tum verò communis ille omnium hoſtis, cum condemnationis ſua decretum au-
 diſſet, acrius adverſum nos ſpiravit atque hæreſes in lucem protulit. Orige-
 nes Homil. IIX. in Ex. Diabolus, qui peccandi jam modum exceſſit, ſi-
 cut propheta dicit: quemadmodum veſtimentum in ſanguine concretum non
 erit mundum, ita & ipſe non erit mundus in hoc ſeculo, neque corripitur pro
 peccato, neque flagellatur. Omnia namque ei ſervata ſunt in futurum. (Ex
 II. Petr. II. 4. & Ep. Jud. v. 6.) Unde & ipſe ſciens ſibi iſtud ſtatutum
 tempus eſſe pœnarum, dicebat ad Salvatorem: quid veniſti ante tempus tor-
 quere nos? Dum ergo ſtat hic mundus, peccata ſua non recipit Diabolus, qui
 eſt peccantium pater: quoniam indignus eſt, qui in præſenti ſeculo corripia-
 tur, ſed in futuro recipiet, quæ mereatur. Si prius, tum evidens eſt, &
 cruciari Diabolum igne infernali & ſimul peccare. ἀμαρτάνει ὃ ἀπ’
 ἀρχῆς ὁ διάβολος. I. Joh. III. 8. ἡσὶς ἀνθρώπων τὸς ἢ ἀπ’ ἀρχῆς καὶ ἐν ἀλη-
 θείᾳ καὶ ἰσθῆναι, ὅτι καὶ ἰσὶ ἀληθῆς καὶ ἐν αὐτῷ ἔστι λαλῆ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλῆ
 ἔτι ψεύσεως ἰσὶ καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν. Joh. IIX. 44. Gregor. M. XIII. Mor. c. I.
 Omnis voluntas Diaboli iniuſta eſt. Gloſſa ord. II. Corinth. VI. Sicut
 Chriſtus omnia benè, ita Diabolus omnia malè. Et quid notius, magis-
 que inter omnes conſeſſum, quam dæmones ſummè malos eſſe,
 cum & DEO petulantiffimè inſultent & homines, quantum in
 ipſis eſt, ad horrenda quævis ſcelera ſollicitent? unde & ὁ πονηρὸς di-
 citur Diabolus eminentiâ quadam. Matth. V. 37. VI. 13. Jam
 verò, ſicut præguſtus vitæ æternæ ab ipſâ vitâ æternâ non eſſen-
 tialiter, ſed quibusdam tantum accidentibus differt: ita nec in-

fernalis pœna dæmonum, quam in hac, ab eâ, quam in futurâ vitâ perpetiuntur. Gregorius Papa in IV. Moral. c. X. *Antiquus hostis nequitia sua vinculis astrictus, aliud est, quod nunc patitur, aliud, (non re, ut ex sequentibus patebit, sed diurnitate) quod in fine patietur. Quia enim à lucis intimæ ordine cecidit, nunc semetipsum intrinsecus erroris caligine confundit. Sed post hoc amaritudine involvitur, quia ex merito spontaneæ caliginis æterno gehennæ tormento cruciatur. Dicatur ergo: is, qui serenitatem lucis intimæ perdidit, quid est, quod ante extremum supplicium tolerat? Occupet eum caligo, subjungatur etiam, quæ illum pœna subsequens, etiam sine termino, devastat. Involvi ergo amaritudine antiquus hostis dicitur, quia superbiæ ejus supplicia non solum omnimoda, sed etiam infinita præparantur. Quæ videlicet pœna ejus tunc initium accipit, cum districtus ad extremum judicium iudex venit. Si verò posterius, tum non apparet, cur tot mille annos dæmones in gravissimis volutari peccatis patiatur DEus, homines verò, qui vix centesimam aut millesimam ejus mensuram implent, haud graviore, quoad essentiam, supplicio maectet? cur ^{peccata ejus} pœna Dei, cum brevi hominis & sæpe vix diurno peccato, non verò cum longo dæmonis & diurno terminetur? Præterea communis opinio est, quia contrarium nullis idoneis argumentis doceri potest, Diabolos, post extremum judicium, naturam suam nequaquam deposituros, sed pœnarum intensione incrementa malitiæ sumpturos esse. Hac de re D. Gerhardus, loco de Creat. §. 66. sectione, quæ agit de obstinatione angelorum malorum in malo, ita loquitur: *Vis appetitiva proportionatur apprehensiva. Angelus apprehendit immobiliter, sicut nos prima principia, quia non discurret, nos autem discurrendo intelligimus; unde voluntas nostra mutabiliter adheret, angeli verò voluntas fixæ & immobiliter.* Subjungit consensum Gabrielis Biel, Doctoris quondam Tubingensis, quî II. Sent. dist. VII, q. un. *Angelus malus, inquit, non potest carere actû malo, quia non potest non velle beatitudinem, quam DEus ei non vult dare, non potest velle pœnam, quam DEus vult instigare, nec velle esse in tali loco, in quo DEus ipsum vult esse.* Ergo ex consideratione perpetuæ acerbissimæ pœnæ gehennæ & actuali consideratione beatitudinis amissæ, cum omnimodâ desperatione recuperandi, spiritu impatientiæ agitur & surgit in continuum murmur & odium punientis DEI. Id quod & hac ratione doceri potest: si malitia mali angeli post extremum judicium finem habitu-*

ra est, tunc aut voluntas ejus corrigetur, aut non corrigetur. Si corrigetur, ergo non erit amplius malus angelus, multò minus malus *κατ' ἴσους*, sed bonus, quod absurdum & Origeniano errori proximum. Si non corrigetur, tum aut mala manebit & consequenter peccabit; aut in statum inter malum bonumque medium traducetur: id quod in naturâ volente aut intelligente tam fieri nequit, quam fieri non potest, ut natura sentiens in statum inter vitam mortemque medium ponatur. Nam aut voluntas, prævio intellectus judicio, appetit bona, & sic benè agit & emendatur, aut non appetit: & sic malè agit & corrumpitur: aut neque appetit neque non appetit, & sic ipsa voluntatis natura perit, quæ in appetendo & averfando consistit. Cognoscere verò intellectum dæmonis bona malaque, indubiis argumentis, & vel solo pœnæ exemplo, (cujus nisi causam noverit, pœna non est) sufficienter constat. Quæ cum ita se habeant, damnatos quoque, qui *ισάως* futuri sunt, peccati labe corruptos fore, necesse est. Sunt enim damnati nihil aliud, quam diaboli incarnati.

LI. Undecimum apud Bonaventuram argumentum innititur analogiæ status damnatorum cum statu salvandorum: *Sicut malitia inclinat voluntatem ad malum, sic gratia ad bonum. Sed malitia remanet in damnatis, sicut & gratia in beatis. Ergo sicuti boni bona, quæ semel voluerunt semper volunt, ita damnati semper volunt mala.* Hujus argumenti triplex est, nisi omninò fallor, nervus. Nam primo colligitur ab opposito statu simpliciter: Qualis est status salvatorum, talis in opposito est status damnatorum. At ille talis est, ut gratia ad benè agendum disponens in beatitudine, perinde ut in viâ, perseveret. Ergo in opposito & hic talis est; ut voluntas mala, ad male agendum inclinans, in damnatione, perinde ut in viâ, perennet. Id quod amplius confirmatur ex eo, quia, quâ quisque in vitæ suæ conditione decedit, in eâ post mortem non immutatur, juxta dictum: *Si ceciderit lignum ad austrum, aut ad aquilonem, in quocunque loco ceciderit, ibi erit.* Eccl. XI. 3. Aut certè hujus immutationis gravissima sunt in medium proferenda argumenta. Secundo concluditur ab oppositi status confirmatione: Quâ ratione in statu salutis beati sunt confirmati, eâ ratione in opposito confirmati sunt damnati. At verò illi ita sunt confirmati, ut peccare